

Bevar ungdomsskolen

FAU ved Bangsund skole ønsker med dette å gi et innspill til forslaget om å flytte ungdomstrinnet fra Bangsund. Vi forstår behovet for å vurdere struktur, økonomi og framtidig organisering av skoletilbudet i kommunen. Samtidig mener vi at dette konkrete forslaget har konsekvenser som i for liten grad er belyst. Vi opplever at vurderingen av «barnets beste» i for stor grad bygger på generelle antakelser om stordriftsfordeler, og i for liten grad tar utgangspunkt i barnas faktiske hverdag og de kvalitetene som allerede finnes i vårt lokalsamfunn.

For oss er barnets beste noe konkret og nært. Det handler om trygghet i hverdagen, om å bli sett av voksne som kjenner deg, og om å lære i et miljø der relasjoner er sterke og stabile over tid. På Bangsund skole kjenner lærerne både elevene og familiene deres, noe som gir et helt annet grunnlag for oppfølging og tilrettelegging enn det man får i større og mer uoversiktlige miljø. Dette er ikke en svakhet ved små skoler, det er en kvalitet som mange elever er helt avhengige av for å ha det bra og lære godt. Når kommunen selv viser til elevstemmer som trekker frem trygghet, kjente lærere og gode relasjoner som avgjørende, mener vi det er vanskelig å se hvordan en sentralisering skal kunne styrke nettopp dette.

Denne nærheten til skolen henger tett sammen med lokalsamfunnet som helhet. Skolen er en av de viktigste bærebjelkene på Bangsund, og helt avgjørende for bolyst, tilflytting og stabilitet i bygda. Når ungdomsskolen forsvinner, svekkes ikke bare skoletilbudet, det svekker hele grunnlaget for å bo og satse i lokalsamfunnet. Erfaring viser at når ungdomsskoler legges ned, følger det ofte med en gradvis svekkelse av bygda over tid. Dette er særlig alvorlig i en situasjon hvor barnetallene faktisk er økende. Vi har fulle barnehager med ventelister og prognoser som tilsier rundt 20 elever i hvert klassetrinn i årene framover. I et slikt perspektiv fremstår det som lite fremtidsrettet å bygge ned et velfungerende lokalsamfunn, fremfor å utvikle det videre.

Når vi samtidig vet at skolen allerede har nødvendige fasiliteter, blir dette enda vanskeligere å forstå. Spesialrom som mat- og helse, sløyd og naturfagsrom ligger alle i samme del som ungdomstrinnet. Slike spesialrom som kreves for undervisningen, benyttes også av resten av skolen, ikke bare ungdomstrinnet. Bygningsmasse vil kreve oppvarming og vedlikehold og det er vanskelig å se at dette gir lavere FDV-kostnader. I tillegg er det vedtatt bygging av ny hall i bygda. Dette betyr at mye av infrastrukturen allerede er på plass. Å flytte ungdomstrinnet vil derfor ikke bare gi økte skysskostnader, slik kommunen selv peker på, men også kunne føre til lite effektiv bruk av eksisterende bygg og investeringer.

Argumentet om større og mer robuste fagmiljøer må også nyanseres. Det er riktig at større enheter kan gi bredere fagmiljø, men det betyr ikke automatisk bedre kvalitet for den enkelte elev. Erfaringene fra covid-perioden viste oss tydelig hvor mye som er mulig gjennom digitale samarbeidsflater, også på tvers av skoler. Lærere kan i dag samarbeide, dele kompetanse og støtte hverandre faglig uten å være fysisk samlet på en skole. På Bangsund er det korte avstander, tett samarbeid og god oversikt, noe som gir fleksibilitet og mulighet til å

tilpasse undervisningen raskt når behov oppstår. Mindre kollegier er ofte også mer omstillingsdyktige, og lærere får brukt kompetansen sin bredere og tettere på elevene. Robusthet i fagmiljø handler derfor ikke bare om størrelse, men om hvordan man samarbeider, og den robustheten kan også bygges i mindre miljø. Å fremstille små fagmiljø som en svakhet blir derfor for ensidig.

I vurderingen av elevenes hverdag mener vi også at viktige sider er undervurdert. I dag går og sykler mange elever til skolen. Dette gir ikke bare praktiske fordeler, men også daglig fysisk aktivitet, selvstendighet og en naturlig tilknytning til nærmiljøet. En overgang til buss vil redusere denne aktiviteten og gjøre skolehverdagen mer stillesittende. I tillegg reiser dette spørsmål om trafikksikkerhet, særlig knyttet til økt transport og flere elever som er avhengige av skyss. Dette er forhold som bør tillegges større vekt enn det som er gjort.

Det er også viktig å se dette i et bredere oppvekstperspektiv. Ungdomsskolen er en sentral arena i en livsfase der mange er sårbare. Et trygt og oversiktlig miljø, med voksne som kjenner ungdommene over tid, er avgjørende for trivsel, tilhørighet og forebygging av utenforskap. Når denne nærheten forsvinner, erstattes den ikke automatisk av «sosial robusthet» i større miljøer, for noen elever kan det snarere oppleves motsatt.

Samlet sett mener vi derfor at forslaget ikke i tilstrekkelig grad ivaretar helheten i barnas oppvekstmiljø. Det tar ikke nok hensyn til betydningen av skolen som bærebjelke i lokalsamfunnet, til økende barnetall, til eksisterende investeringer eller til de kvalitetene som ligger i små, trygge skolemiljø. Når de økonomiske gevinstene i tillegg er usikre eller fraværende, fremstår det som et tiltak med betydelig risiko og begrenset nytte.

På denne bakgrunn mener FAU ved Bangsund skole at barnets beste ivaretas best ved å beholde ungdomstrinnet på Bangsund!

LA UNGDOMSSKOLEN VÅR BESTÅ!

FAU - Bangsund skole.